

M O N T E A L E G R E

=====

MAANDBLAD ten dienste van de Gereformeerde Kolonie te Monte Alegre
Paraná --- Brasil

R e d a c t i e

M. B O S

A. N A P

R. N A U T A

Adres Redactie: Monte Alegre, Paraná, C.P. 171, Brasil.

Correspondentieadres in Nederland: R.J. GROENVELD

Englumstraat 9, Oldehove Gn
Gironummer 982435.

Abonnementsprijs: In Brasil Cr\$ 3.000 per halfjaar.

In Nederland en elders: f. 4,75 of Am\$ 1,50
per halfjaar.

Verschijnt op het einde van elke maand.

=====

I N H O U D:

- Pag. 2. Schriftoverdenking.
" 4. Onderwijs: Nieuwtestamentische liederen.
" 5. Novidades do Brasil.
" 7. Brief uit het Moederland.
" 9. Portugese rubriek.
" 10. Inleiding op de Kerkenordening (slot).
" 11. Gedicht.
" 13. Kritische Kroniek.
" 14. Wij lezen samen de "Institutie".
" 15. Kolonisatie: Begrip.
" 16. Bezoek van Prins Pedro de Orleans Bragança.
" 17. Techniek: Magnetisme II
" 17. "Doorgeven" (over de leesportefeuilles).
" 18. De aankomst van Mej. Dees.
" 18. Kerkelijk nieuws.
" 19. Persschouw.
- =====

AUGUSTUS 1966

le Jaargang no 8.

=====

=====

S C H R I F T O V E R D E N K I N G .

=====

De bereidvaardigheid van het Evan-
gelie des vredes.

...de voeten geschoeid met de bereidvaardig-
heid van het Evangelie des vredes...
Efeze 6:15.

Het is, alsof Paulus in het slot van de Efezebrief een gordijn weg-
schuift. In het voorafgaande sprak hij over de strijd, die de Efeziërs
als kinderen des lichts elke dag hebben te voeren. Mannen, vrouwen,
kinderen, slaven, Paulus heeft het hun allen heel duidelijk laten zien,
hoe zij zich onbesmet moeten bewaren van de wereld. Zij kunnen het nu
allen weten: christen-zijn betekent: aan het front staan, geroepen
zijn tot de strijd.

Echter, die strijd moet door niemand onderschat worden. Geen christen
moet denken: het loopt wel los. Want deze worsteling is zwaarder en
grijpt dieper, dan we oppervlakkig zouden menen. Zij heeft een huiver-
ingwekkende achtergrond. Paulus schrijft: "Want wij hebben niet te wor-
stelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten,
tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in
de hemelse gewesten."

De strijd, die elk christen heeft te voeren, gaat ten diepste tegen
de geheime en onzichtbare machten van de hel. Achter mensen met hun
woorden en daden staat satan met zijn hellemacht. Satan, die slechts
één begeerte heeft: te verleiden, ontrouw te maken, het werk van Jezus
Christus te breken.

Inderdaad, niemand onderschatte de strijd! Want als christenen
staan we oog in oog met de satan.

Ja, maar we staan niet wéérloos. We behoeven niet ongewapend deze
ontzaglijke strijd in. We mogen de wapenen hanteren, die God zelf voor
deze werédeling in handen geeft. Er is een wapenrusting Gods, die aan-
gedaan mag worden, om weerstand te kunnen bieden in de boze dag. Paulus
geeft dan van deze wapenrusting Gods een prachtige beschrijving. Hij
somt al de onmisbare onderdelen op.

Zo schrijft hij dan ook "de voeten geschoeid met de bereidvaardig-
heid van het Evangelie des vredes". Een christen kan alleen stand
houden in die gigantische strijd tegen de boze geesten in de hemelse
gewesten, als zijn voeten ook geschoeid zijn met de bereidvaardigheid
van het Evangelie des vredes.

Wat moeten we onder deze "bereidvaardigheid" verstaan?
Prof. Greijdanus meent, dat Paulus bedoelt een bereidheid, die door het
Evangelie des vredes bewérkt wordt. Hij schrijft: "Dan wordt bedoeld
een toegerust en bekwaam-zijn, en een gewilligheid, tot alles, wat ver-
richt moet worden, tot het voeren van deze heiligen kampstrijd met alles
wat hij noodzakelijk maakt, en tot het ondergaan van wat deswege ge-
leden moet worden....".

Ik meen echter, dat woordkeus, oudtestamentische achtergrond en
tekstverband dwingen tot een andere opvatting. Een opvatting, die enig-
ermate doorklinkt in wat de Kanttekenaren opmerken: "altijt bereyt te
zijn om het geloove te belijden". Paulus bedoelt ongetwijfeld de be-
reidheid, om het Evangelie uit te dragen, om het Evangelie des vredes
door te geven. Het woordje Evangelie heeft hier, zoals zo vaak in
Paulus' brieven, de betekenis van Evangelieprédiking.

Willen wij stand houden in de strijd tegen satan en zijn trawanten,
dan is het noodzakelijk, dat onze voeten geschoeid zijn met de bereid-
heid om het Evangelie des vredes uit te dragen, dat wij altijd klaar

staan om de blijde boodschap door te geven.

Paulus heeft de diverse onderdelen van de wapenrusting Gods ontleend aan het boek van de profeet Jesaja. Jesaja spreekt meer dan eens over de wapenrusting, waarmee de Here zich tooit (Jes 11:5; 59:17). En bij de bereidvaardigheid des Evangelies heeft Paulus stellig gedacht aan Jes. 52:7: "Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten van de vreugde-bode, die vrede aankondigt, die goede boodschap brengt, die heil verkondigt, die tot Sion spreekt: Uw God is Koning."

Juist tegen deze oudtestamentische achtergrond wordt duidelijk, dat het in onze tekst gaat om de bereidheid het Evangelie des vredes uit te dragen.

Het Evangelie des vrédes, in dat ene woordje "vrede" vat Paulus hier heel de inhoud van het Evangelie samen. Het Evangelie is een boodschap van vrede. Vrede, wij zijn al te zeer gewoon, om hierbij vooral te denken aan innerlijke vrede, aan vrede in het hart. Maar in het N.T. is de werkelijkheid, die door vrede wordt aangeduid veel rijker en dieper. Vrede, dat wil zeggen, dat de oorlogstoestand tussen God en ons beëindigd is, dat het weer goed is tussen Hem en ons. Vrede, dat beteként, dat God om Christus' wil onze vader is, en dat wij zijn kinderen zijn, het zegt, dat wij leven onder een open hemel en op weg zijn naar een eeuwige erfenis.

Om de zaligheid gaat het in het Evangelie. Dit heil draagt het naar ons toe, brengt het ons leven binnen. Zo spreekt Paulus hier over het Evangelie des vredes.

En dat Evangelie van redding, van vergeving der zonden, van kind-schap Gods, zullen we nu uitdragen, dat zullen we verkondigen, waar het maar mogelijk is !

Zo schrijft Paulus hier: "de voeten geschoeid met de bereidvaardigheid van het Evangelie des vredes". De bereidheid tot verbreiding van het Evangelie is een onmisbaar onderdeel van de wapenrusting Gods. Daarmee behoren wij geschoeid te zijn, willen wij het in de strijd tegen de duisternis volhouden.

Evangeliseren, we vinden het vaak nog een zaak van enkele enthousiaste broeders en zusters. En we vinden het best, dat de Evangelisatie-commissie bijzonder actief is. Maar we vergéten, dat we hier állen geroepen zijn, dat Paulus de bereidvaardigheid van het Evangelie des vredes ziet als een onmisbaar deel van de wapenrusting Gods.

Ik geloof niet, dat we de gelegenheid tot het doorgeven van de blijde boodschap speciaal moeten zoéken. Onophoudelijk geeft de Here ons in het leven kansen, om te getuigen, om de vrede van Christus uit te dragen. Maar het komt er op aan, dat wij die kansen dan ook aangrijpen, dat we dan niet uit schaamte of gemakzucht verstek laten gaan.

Ik denk aan het prachtige woord van Paulus in Kol. 4, dat hiermee direct te maken heeft: "Gedraagt U als wijzen ten opzichte van hen, die buiten staan, maakt u de gelegenheid ten nutte. Uw spreken zij te allen tijde aangenaam, niet zouteloos; gij moet weten, hoe gij aan ieder het juiste antwoord moet geven."

Laten we niet vergeten: we staan als christenen aan het frónt. Nergens belooft de schrift ons een prettig rustig leventje. Maar wel spreekt zij van strijd, van een wapenrusting Gods, van weerstand bieden in de boze dag.

Satan vecht met de moed der wanhoop, wetend, dat hij maar weinig tijd heeft. En het gaat hem om ons en onze kinderen. Onze Belijdenis zegt: "De duivelen en boze geesten zijn alzo verdorven, dat zij vijandig Gods en alles goeds zijn; naar al hun vermogen als moordenaars loerende op de Kerk en een ieder lidmaat van die, om alles te verderven en te verwoesten door hun bedriegerijen..."

En er is maar één manier, om het vol te houden, om in deze gigantische strijd niet te bezwijken: dat we dragen de wapenrusting Gods,

dat we ons bekleden met de wapenen, die God zelf ons reikt, dat we ook onze voeten geschoeid hebben met de bereidvaardigheid van het Evangelie des vredes.

Zo getuigend en uitdragend, zullen we kunnen stand houden, zullen we Christus' militia kunnen zijn. En zo zullen we het Paulus straks mogen nazeggen: "Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden; voorts ligt voor mij gereed de krans der rechtvaardigheid, welke te dien dage de Heere, de rechtvaardige rechter, mij geven zal, doch niet alleen mij, maar ook allen, die zijn verschijning hebben liefgehad".

Ormen

Ds. A.N. Hendriks

(Overgenomen uit "De Reformatie", 14 mei 1966.
Zie voor de motivering van de keuze van deze schriftoverdenking het artikel "Begrip" in de rubriek Kolonisatie.)

O N D E R W I J S

Van de ESCOLA EBENEZER

De kinderen leren op school soms liederen, die niet tot de liederenschat van de ouders behoren. Toch zal er wel eens het verlangen zijn om samen eens met de kinderen b.v. die mooie berijmingen van Adriaan van Boven van sommige gedeelten van Openbaringen te zingen. Om U daarin behulpzaam te zijn nemen we nu op een berijming van Openbaring 2:8 - 11, die gezongen kan worden op de melodie van Ps 121, en van Openbaring 3: 1-6, op de melodie van Ps 15.

A.Nap.

AAN DE ENGEL DER GEMEENTE VAN SMYRNA.

Openbarig 2 : 8-11 Ps. 121.

Die stierf en die weer levend werd Vers 8.
en Eerst' en Laatste heet,
weet van uw nood, uw leed. Vers 9.
Wat mord er zich ook openspert
tot last'ren en tot haten:
wil u op Mij verlaten.

Zie, u wacht straks gevangenis. Vers 10.
Vrees die verdrukking niet,
weet, dat mijn oog u ziet.
Uw armoe - maar die rijkdom is ! -
lijdt, om beproefd te worden
den haat van Satans horden.

Getrouwen tot den eersten dood, Vers 11.
u wacht de levenskroon
van Davids groten Zoon.
Hoort naar den Geest in al uw nood:
gij zult de aarde erven,
den tweeden dood niet sterven.

AAN DE ENGEL DER GEMEENTE VAN SARDIS
Openbaring 3:1-6 Ps 15.

Gij die een naam hebt, dat gij leeft.
Ik weet uw werken, wil ontwaken,
omdat Mijn God, die alles geeft,
uw werk niet vol bevonden heeft.
Ziet Hij u niet Zijn dienst verzaken ?

Vers 1.

Wat ov'rig is en sterven zou,
versterk het, wees Mijn Woord indachtig,
bewaars het, toon mij uw berouw.
Was niet dit Woord u morgendauw ?
Bekeer u tot uw God almachtig.

Vers 2.

Had Ik uw eerstelingen lief,
zo g' uit den dood niet zult ontwaken -
O, vrees Mijn toorn, die zich verhief -
dan zal Ik komen als een dief,
gij zult niet weten 't uur der wrake.

Vers 3.

Maar enk'len, die dat waardig zijn,
zij zullen witte kleed'ren dragen.
Zij hielden hunne kleed'ren rein
en drinken blij den nieuwen wijn,
wanneer Mijn morgen eens zal dagen.

Vers 4.

Die zo in 's boek des levens staan,
om wie de eng'len zich verblijden,
die in Mijn kracht de vijand slaan,
hun naam wordt nimmer weggedaan.
'k Zal voor Mijn Vader dien belijden.

Vers 5, 6.

N o v i d a d e s d o B R A S I L

.....

Periode 10 juni - 10 juli 1966.

Algemeen.

In de dagbladen werd dezer dagen aandacht geschonken aan een hoofdartikel van de New York Times, waarin onder het hoofd "Toenemende oppositie tegen de machtsuitoefening door militairen in Brazilië" onder meer gesteld werd, dat het huidige regime de sympathie die het ten tijde van de afzetting van president Goulart onder brede lagen van de bevolking genoot, aan het verspelen is. Deze sympathie werd vooral ingegeven door het vertrouwen dat men had in de democratische bedoelingen van president Castello Branco.

In de steëling van de New York Times schuilt een grond van waarheid. De federale regering heeft er zich geheel op toegelegd de komende (indirecte) gouverneursverkiezingen in alle deelstaten te winnen en schrikt er niet voor terug om machtsmiddelen te gebruiken in staten waar de regeringscandidaat gevaar loopt.

Nadat in São Paulo gouverneur Adhemar de Barros uit zijn ambt is ontzet "omdat corruptie was ontdekt", doch in werkelijkheid omdat hij met grote kans op succes samenspande tegen de regeringscandidaat, zijn er thans ernstige politieke moeilijkheden in de staat Rio Grande do Sul gaande, waar de oppositie-candidaat van de Braziliaanse

Democratische Beweging (MDB) het van de regeringscandidaat van de Alliantie voor Nationale Vernieuwing (ARENA), dreigt te winnen. De president heeft deze zaak kennelijk tot een prestigieuze kwestie voor het revolutionaire bewind verheven. Zo zijn er reeds een aantal statelijke oppositieafgevaardigden uit hun politieke rechten ontheven. Er deden voorts geruchten de ronde over mogelijke federale interventie (vervanging van de gouverneur door een gedelegeerde van de president) in genoemde staat.

In het gehele land is bovendien nog een veertigtal personen uit hun politieke rechten ontzet, terwijl -wellicht als stok achter de deur- wordt gesproken over de mogelijkheid dat nogmaals zeshonderd personen hun politieke burgerrechten zullen verliezen.

Het is natuurlijk een feit, dat het weinig zin heeft een "revolutie" te ontketenen indien prompt daarop de macht wederom aan de tegenpartij wordt overgegeven. Anderzijds wordt het nu wel moeilijk een democratische image te handhaven -wat Brazilië graag wil- wanneer men niet bereid (of in staat) is althans enkele concessies te doen aan de regels van het democratische spel.

De regering toont voorshands de neiging het dialoog met de oppositie, dat niet onmiddellijk tot gunstige resultaten leidt, te vervangen door intimidatie. Daar, waar de oppositie in enkele gevallen uitstekende en onbesproken kandidaten voor de statelijke gouverneursverkiezingen heeft gelanceerd, die bovendien in enkele gevallen door de R.K.-kerk worden gesteund, ontmoet deze houding, ingegeven door militairen en politici van de "harde lijn" allerwegen steeds minder waardering.

Intussen heeft de spil van het regime, de minister van Oorlog, ontslag genomen in verband met zijn candidatuur bij de aanstaande presidentsverkiezingen. Deze verkiezingen zullen op 3 oktober plaatsvinden. Alhoewel in twee en een halve maand veel kan gebeuren, staat generaal Costa e Silva voorshands als nummer een op de ranglijst voor het presidentschap. Hij is als minister van Oorlog opgevolgd door een gepensioneerde maarschalk uit de naaste kringen van de president. Laatstgenoemde versterkt daardoor (nog meer) zijn greep op het leger.

Omstreeks dezelfde tijd zijn de ministers van Justitie en Onderwijs afgetreden en inmiddels vervangen, terwijl binnenkort waarschijnlijk ook de ministers van Landbouw en Luchtmacht, waarvan de eerste het Senaatschap voor de staat Paraná ambieert, zullen aftreden.

Economie

In het economisch-financiële vlak hebben zich geen ontwikkelingen van betekenis voorgedaan. Hardnekkige geruchten over nieuwe devaluatie van de cruzeiro werden door de regering tegengesproken. Volgens de minister van Financiën zal de huidige koers - 1 gulden is 610 cruzeiros - die al niet meer in overeenstemming is met de interne koopkracht van de cruzeiro, voorshands gehandhaafd blijven.

De stijging van de kosten van levensonderhoud bedroeg volgens de officiële gegevens in de maand juni ca. 2 %, waardoor de geldontwaarding in het eerste halfjaar ca. 22 % beliep.

De "kredietoorlog" tussen het bedrijfsleven en de regering die even geluwd was is weer opgelaaid. De regering acht verdere kredietverruiming ongewenst in het kader van de inflatiebestrijdingsplannen. Het bedrijfsleven acht zich door de krapgeldpolitiek ernstig benadeeld. De regering is hier en daar wel aan de wensen van de zakenlieden tegemoet gekomen, doch deze zijn nog geenszins tevreden, zodat de actie voor opheffing van de kredietrestricties voortgaat.

Volgens persberichten zullen binnenkort de nieuwe geldbiljetten van Cr\$ 10.000 (=fl 17,-) in circulatie worden gebracht. Momenteel is Cr\$ 5.000 (=fl 8,50) het grootste muntbiljet, dat hier te lande in omloop is.

Varia

Er wordt bericht, dat Mercedes Benz overweegt om in Brazilië de Mercedes personenauto te fabriceren. De Ford-fabrieken zullen het volgende jaar de 6 persoons Ford-Galaxi op de markt brengen. De volgende automobiefabrieken vervaardigen momenteel personenauto's in Brazilië: Simca, Volkswagen, DFW, Willys, Alfa Romeo en General Motors (Stationswagens). De Willys-fabrieken die naast de personenauto Aero Willys ook de Jeep, de Stationwagen (Rural Willys) en in licentie de Renault Dauphine vervaardigen, hebben in juni hun vierhonderd-duizendste motorvoertuig afgeleverd.

Kort geleden heeft president Castello Branco een deel van de krachtcentrale Urubupungá ingewijd. Urubupungá, dat wanneer gereed 4,6 miljoen KW zal produceren, is het grootste hydro-electrische project in Zuid en Noord Amerika, en het tweede van de wereld. Slechts Krasnoyarsk in Rusland is groter. Urubupungá zal bestaan uit twee stuwmeren die gevoed worden door de rivier Paraná in het centrum van de staat São Paulo. De eerste eenheid zal naar verwachting begin 1968 in gebruik worden genomen. De krachtstroom van Urubupungá zal geleid worden naar geheel midden- en zuid Brazilië tot Santa Catarina.

De Grootmeester van de Souvereine en Militaire Orde van Malta, Prins Fra Angelo di Mojana di Cologna, heeft een staatsbezoek aan Brazilië gebracht. De Minister van Buitenlandse Zaken van de Republiek van Zuid Afrika bevindt zich momenteel voor handelsbesprekingen in Brazilië.

De Emigratie-Attaché,
voor deze:
Drs. R. Claassens.

B R I E F uit het moederland

.....

DE HOGESCHOOL IN KAMPEN

Wat gebeurt er aan onze Theologische Hogeschool ? Tijdens de zomermaanden staan de colleges stil. Straks, in september, wanneer wij onze jaarlijkse Hogeschooldag weer hebben mogen vieren, wordt de nieuwe cursus geopend, zo de Here wil. Tot die datum is er wel werk aan de winkel. De bibliotheek blijft geopend, en dat is van grote betekenis voor velen in en buiten Kampen, die voor hun studie dankbaar gebruik maken van het kostbare materiaal, dat voor hen ter beschikking staat, en waarvoor met name door het dames-comité met zijn helpsters en helpers al jarenlang zoveel bijeenverzameld is. De bibliothecaris A.J. Roukema en zijn assistent B. Meijer, bijgestaan door lector Lettinga, hebben aan de voortgang van de studie reeds veel dienst bewezen. Ook in de zomermaanden is dat het geval. De hoogleraren en lectoren, die zich in deze tijd voorbereiden op de nieuwe college-periode, maken dikwijls een dankbaar gebruik van de bibliotheek, de studiezalen en de leeskamer. Hetzelfde geldt van de studenten, die tijdens deze periode zich inspannen voor een straks af te leggen examen of tentamen. En -wat niet minder van belang is- ook voor een aantal predikanten blijft het studiemateriaal uit onze bibliotheek speciaal in de zomervacantie zeer welkom. Zij hebben dan gelegenheid, zich rustig te verdiepen in theologische werken, waaraan zij straks, in het seizoen van katechisatie en huisbezoek (en nog zo veel meer) nauwelijks toe komen.

Intussen zien wij met spanning uit naar de dag, waarop in september a.s. de nieuwe studenten zich zullen melden. Wat kan er in korte tijd

veel veranderen! Enkele jaren geleden liet het zich aanzien, dat er een "overschot" aan kandidaten zou ontstaan. Dit heeft jammer genoeg een remmende invloed gehad op de aanmelding van nieuwe studenten. Vandaag wordt in de kerken meer en meer een gebrek aan predikanten merkbaar. Gelukkig ging het in de laatste jaren weer in stijgende lijn met het aantal studenten. Ook in dit najaar is een bevredigende toeloop te verwachten.

Een geheel andere spanning wordt veroorzaakt door het feit, dat in de kring van de hoogleraren een open plaats op aanvulling wacht. Prof. Dr. H.J. Jager, hoogleraar in het Nieuwe Testament, zag zich genoodzaakt emeritaat aan te vragen, wat hem op eervolle wijze is verleend. Wie zal zijn opvolger worden? Het spreekt vanzelf, dat deze vraag het kerkvolk bezig houdt. Het onderwijs van een bekwaam hoogleraar zet een merkbaar stempel op de toekomstige predikanten. In de grote strijd der geesten dient ieder, die onze studenten onderwijst, een duidelijke orientatie te geven, zodat de door hen gevormde predikanten geoefend worden tot de dienst van het Evangelie. Wij bidden, dat de Here ons straks een nieuwe hoogleraar geven zal, doorkneet in de Schriften en trouw aan de confessie, begaafd in het studeren en doceren. Straks zal de generale synode moeten beslissen, wie tot deze dienst zal worden geroepen. Volgens de bestaande regel heeft de Senaat der hoogleraren op verzoek van de Curatoren der Hogeschool reeds een advies met het oog op deze benoeming uitgebracht. Met dankbaarheid kan worden vermeld, dat dit advies is voortgekomen uit de eenparige overtuiging van alle hoogleraren; en het is niet minder verheugend, dat de Curatoren eenstemmig besloten, dit advies der hoogleraren over te nemen, en het voor te leggen aan de komende synode. Een dergelijke eenstemmigheid is vroeger bij dergelijke benoemingen soms pijnlijk gemist. Het is vurig te hopen, dat deze maal de generale synode met eenheid van overtuiging een nieuwe hoogleraar zal kunnen benoemen, en dat deze benoeming in ootmoedig vertrouwen op de Here zal worden aanvaard.

Welke taak is aan de hoogleraren opgedragen?

Allereerst de exegese (uitleg) van het Oude en Nieuwe Testament. Daartoe behoort ook het onderwijs in de geschiedenis der Godsopenbaring, kennis van de geschiedenis en de cultuur van het Nabije Oosten enz. De exegese van het O.T. is opgedragen aan Prof. H.J. Schilder, die in zijn arbeid gesteund wordt door het onderwijs van lector J.P. Lettinga, docent in het Hebreeuws. De exegese van het N.T. was sinds 1949 toevertrouwd aan Prof. Dr. H.J. Jager.

Naast de verklaring van de Schrift heeft in het onderwijs aan de Hogeschool vanzelfsprekend ook de Belijdenis der kerk haar plaats.

De hoogleraar in de dogmatiek, Prof. Dr. L. Doekes, heeft allereerst tot taak te handelen over het ontstaan en de inhoud van de belijdenisschriften (de symboliek), en voorts over de dogmata der kerk in de strijd der geesten. Bovendien is hem opgedragen onderwijs te geven in de ethiek of zedeleer.

Prof. J. Kamphuis is hoogleraar in de algemene en nederlandse kerkgeschiedenis en het kerkrecht, terwijl Prof. C. Veenhof de "ambtelijke vakken" doceert, d.w.z. de homiletiek (predikkunde), catechetiek enz. Het onderricht in de wijsbegeerte is eveneens aan Prof. Veenhof toevertrouwd.

Naast deze hoogleraren zijn enkele lectoren benoemd, speciaal voor het inleidend of propaedeutisch onderwijs: drs D.J. Buwalda en Dr H.M. Mulder voor het Grieks en het Latijn, en drs J.P. Lettinga voor het Hebreeuws. De Hogeschool heeft ook een lector in de Zendingwetenschap, namelijk ds D.K. Wielenga.

Volgens de nieuwe regeling van de wet op het wetenschappelijk onderwijs bestaat de mogelijkheid tot inschrijving aan de Hogeschool nu ook

voor studerenden, die in het bezit zijn van een diploma E.B.S, Kweek-school of H.T.S., maar nog niet geoefend zijn in de kennis van het Latijn en Grieks. De Senaat zoekt naar een goede mogelijkheid om in deze leente te voorzien.

Tenslotte vermelden wij nog, dat onze Hogeschool ook aan buitenlanders hulp mag bieden in hun studiegang. Zo hebben enkele broeders uit Spanje en Korea daarvan reeds gebruik gemaakt, of zijn voornemens, dit alsnog te doen.

Over doctorale studie en promoties hopen we later het een en ander te vermelden.

L. Doekes.

P O R T U G E S E R U B R I E K

In de komende tijd hoopt een der redactieleden te starten met een rubriek, waarin aandacht wordt besteed aan onze directe omgeving. Wij vonden het daarom interessant in de Portugese rubriek een deel van een artikel op te nemen van de hand van Dr Karl Zappert, geschreven in 1949 in "O Tibagi".

A.N.

HISTORIA DE MONTE ALEGRE

Foi em 1937, quer dizer apenas 12 anos atraz, que a firma Klabin, pouco tempo depois de ter comprado a Fazenda Monte Alegre, começou planejar a instalação de uma fábrica de papel e celulose neste lugar. Com a grande previsão industrial, os Senhores Salomão e Heseel Klabin perceberam logo que as vastas florestas de pinheiros e as grandes possibilidades de aproveitar a força hidráulica nesta região do Tibagi representam uma base ideal para a fabricação de celulose e papel.

Esta idéia foi bem apoiada, tanto pelo governo estadual do Paraná, como também pelo governo federal, e o saudoso Interventor Senhor Manuel Ribas, com o seu entusiasmo característico, facilitou todos os empreendimentos para o estudo e o preparo dos planos da industrialização desta zona do Estado do Paraná. O governo federal também se mostrou muito interessado, prevendo que uma fabricação em grande escala de papel para a imprensa poderia tornar o Brasil independente da importação desse material, sendo que essa importação custava anualmente enormes importâncias do capital nacional.

Os primeiros que estudaram, na propria fazenda Monte Alegre, os detalhes da instalação da futura fábrica foram os Senhores Wolff Klabin, Horacio Lafer, Samuel Klabin, Jacob Klabin Lafer e Olavo Egidio de Souza Aranha. O Sr Salomão Klabin pessoalmente, apesar de sua idade avançada também visitou uma vês a fazenda, para verificar a possibilidade de realização dos grandes projetos.

O companheiro dos Senhores Klabin já neste tempo foi o Snr Alcebiades Marques de Souza, que conhecia a região melhor que todos os outros e ajudou com os seus conhecimentos detalhados dos primeiros reconhecimentos geográficos da fazenda.

As primeiras picadas foram cortadas nêsses anos de 1936 a 1937.

As primeiras quedas d'agua foram descobertas e medidas; os primeiros grandes pinhais foram explorados detalhadamente. Não havia estradas nesse tempo em Monte Alegre, o único meio de transporte era o passeio a cavalo nas picadas da floresta e sobre os campos.

Pouca gente morava em Monte Alegre nêsse tempo. Existia apenas a velha séde da Fazenda onde o Snr Alcebiades Marques, sua exma. Senhora e filhas sempre cuidavam dos visitantes que chegavam de São Paulo ou Rio de Janeiro, para passar alguns dias de estudos no proprio lugar.

INLEIDING OP DE KERKENORDENING
(vervolg)

Thans iets over die Franse Kerkenordening.

Wie de eerste Kerkenordening heeft opgesteld is niet helememaal zeker. Men meent, dat het Candieu is geweest, dezelfde, die ook afgezonden was naar Poitiers om daar de helpende hand te bieden. Maar wel zeker is, dat men het gepresteerd heeft, om in drie dagen een kerkenordening vast te stellen.

Wat is nu het wezen van deze K.O. ?

Wel, deze ordening draagt een presbyteriaal-synodaal karakter.

Dat was iets nieuws. Allereerst iets over dat synodale karakter. Tot nu toe was de reformatie overal plaatselijk opgetreden. Er waren protestanten in Duitsland, onder de geestelijke leiding van Luther en Melancton. Er waren kerken in Frankrijk, ontstaan uit de langzaam maar zeker reformatorisch gerichte stroming der renaissance in Frankrijk en in Parijs, aan de universiteit, de Sorbonne. Ook Calvijn kreeg grote invloed. Er waren grote kerken in Bazel en Straatsburg, centra der Reformatie, onder directe leiding van Calvijn. En tenslotte was daar de kerk van Genève, waar Calvijn woonde en werkte, waar de Calvinistische universiteit was, en waar vele predikanten opgeleid werden. We zien het: het was slechts een los verband. Plaatselijke regelingen en kerkenordeningen waren er genoeg. Calvijn gaf zelf voor de kerk van Genève een eigen kerkorde. Maar een ländelijke kerkenorde, dat was iets nieuws. In Frankrijk is dat dus het eerst ontstaan. Er was behoefte aan. Frankrijk, een groot land, vele gemeenten, eenzelfde landsregering, waarvoor men zich allen te verantwoorden had. De tijd werd rijp, dat men zich als een nationale eenheid ging presenteren. Zo is de figuur van de synode ontstaan. Een vergadering van kerken, van zelfstandige kerken, waar zaken van gemeen belang werden behandeld. Waar kerken advies ontvingen. Waar predikanten geëxamineerd konden worden. Waar de broeders op elkaar acht konden geven, en elkaar opschерpen.

Deze protestantse kerkenordening is anti-rooms. Bij Rome geldt de opperheerschappij van de clerus op de conciliën en in het Vaticaan. Maar de synode der protestantse kerken kent de zelfstandigheid der kerken als enig rechthebbende deelnemers.

Thans iets over het presbyteriale karakter van de K.O.

Het ouderlingenambt treed sterk op de voorgrond. De kerkeraden, bestaande uit ouderlingen en diakenen en predikanten zijn centraal gesteld, om het enige regeercollege der gemeente te zijn.

Dat is weer in tegenstelling met Rome, waar de dominocratie in optima forma heerst, waar de priesters, de Roomse dominees, alleen de regeermacht bezitten. Ook deze presbyteriale regeringsvorm der kerk was iets nieuws. Of beter gezegd: het was weer reformatie, wederkeer tot de schriftuurlijke kerkregering. Ouderlingen en diakenen "vertegenwoordigende de gehele gemeente", zoals ons formulier zegt.

Wij weten, hoe de reformatie der kerk in Frankrijk, de Zuidelijke Nederlanden en de Noordelijke Nederlanden vrijwel gelijktijdig haar beslag kreeg. Hoe kwam dat toch ? Waarom heeft Luther hier geen grote invloed gekregen ? Wel, een der oorzaken is, dat Calvijn, hoewel hij ver in het zuiden, in Genève woonde en werkte, toch altijd zijn werkterrein door zijn zeer uitgebreide correspondentie in Frankrijk heeft gevonden. Frankrijk en de Zuidelijke Nederlanden hebben altijd onder rechtstreekse invloed van Calvijn gestaan. En deze invloed is langzamerhand naar het noorden opgeschoven, mede onder invloed van de strijd tegen Spanje, die zich in de Noordelijke Nederlanden afspeelde. In de Noordelijke Nederlanden heerste reeds spoedig vrijheid en velen uit het zuiden vluchtten naar het noorden. Later kwamen daarbij de Hugenoten

die uit Frankrijk verdreven waren. Calvijn kreeg van meet af aan veel studenten uit deze landen te Genève. Is het dus zo'n groot wonder, dat de Franse Kerkenordering ook spoedig zijn weg vond naar de Nederlanden? Laten we de historische draad even opnemen.
 1559: Parijs. Maar reeds in 1564, 5 jaar later, wordt de Antwerpense K.O. opgesteld, bewerkt naar het voorbeeld van Parijs. En slechts 4 jaar later, in 1568 vindt het bekende Convent van Wezel plaats. Daar in Wezel, en in Emden in 1571 heeft men de grondslag gelegd voor een ordening, die als voorbeeld had de Antwerpense K.O., die op zijn beurt weer terugging op die van Parijs.
 Tenslotte kwam de synode van Dordrecht in 1618/19.
 Tot zover het geschiedkundige deel.

R. Nauta

B O E R K E N A A S

Wie heeft er ooit het lied gehoord
 het lied van Boerke Naas ?
 't En ha, 't is waar, geen leeuwenhert,
 maar toch, 't en was niet dwaas.

Boer Naas die was twee runders gaan
 verkoopen naar de steê
 en bracht, als hij naar huis toe kwam,
 zes honderd franken meê.

Boer Naas, die maar een boer en was,
 nochtans was scherp van zin,
 hij ging en kocht een zevenshot,
 en stak daar kogels in.

Alzoo kwam Naas, met stapkens licht,
 en met de beurze zwaar;
 hij zei: "Och 'k wilde dat ik thuis
 en in mijn bedde waar!"

Al met nen keer, wat hoort boer Naas,
 juist bacht hem in den tronk ?
 Daar roert entwat, daar loert entwat:
 't docht Naasken dat 't verzonk !

En, eer dat 't veintjen asem kreeg,
 zoodanig was 't ontsteld,
 daar grijpen Naas twee vuisten vast,
 en 't ligt daar, neêrgeveld.

't En hoorde noch 't en zag bijkan,
 't en voelde bijkans niet,
 't en zij dat 't een pistole zag,
 en zeggen hoorde: "...Ik schiet!"

"Ik schiet, zoo gij, op staanden voet,
 niet al uw geld en geeft;
 en g' hebt, van zoo gij roert, me man,
 uw laatsten dag geleefd!"

Boer Naas, die alle dagen vijf
zes kruisgebeden bad,
om lang te mogen leven, peist
hoe hij in nesten zat!

"Wat zal ze zeggen", kreesch boer Naas,
wanneer ik t' huiswaard keer?
Hij heeft het weêrom al verbuisd!
die zatlap, nog nen keer!"

"Hoort hier, mijn vriend, believe 't u,
toegt dat gij mij minzaam zijt,
och, schiet ne kogel deur mijn hoed
en spaart mij 't vrouwverwijt!

'k Zal zeggen, als ik thuis geraak:
men heeft mijn geld geroofd,
en, letter schilde 't of ik had
nen kogel deur mijn hoofd!"

De dief, die meer van kluiten hield
als van Boer Naas zijn bloed,
schoot rap ne kogel deur end deur
de kobbe van z'nên hoed.

"Bedankt!" zei Naas, en greep zijn slep:
"schiet nog een deur mijn kleed!"
De dief legt aan en Naasken houdt
zijn pitelerken g'reed.

"Schiet nog een deur mijn broek", zei Naas,
"toen peist me wijf, voorwaar,
als dat ik, bij mirakel, ben
ontsnapt aan 't lijfsgevaar."

De roover zegt: "Nu zal 't wel gaan,
waar is uw beurze, snel:
'k en heb noch tijd noch kogels meer..."
"Ik wel", zegt Naas, "ik wel!"

Zijn zevenschot haalt Naas toen uit
en spreekt: "Is 't dat ge u niet,
in een-twee-drie, van hier en pakt,
gij galgendweil, ik schiet!

"Ik schiet van als gij nader komt,
uw dommen kop in gruis,
en, zoo gij Naas nog rooven wilt,
laat uw verstand niet thuis!"

En loopen dat die roover dei,
de beenen van zijn lijf,
zoo snel dat 't onbeschrijflijk is,
hoe snel ook dat ik schrijf!

Hier stoppe ik. Dichte een ander nu
ne voois op boerke Naas;
't is waar, 't en was geen leeuwenhert,
maar toch, 't en was niet dwaas!

Verklaringen bij "Boerke Naas"

5e couplet: bacht	= achter
tronk	= struikgewas
9e couplet: kruisgebeden	= gebeden met uitgestrekte armen verricht.
12e couplet: letter	= weinig
13e couplet: kobbe	= bol
14e couplet: pitelerken	= slipjasje
15e couplet: toen	= dan
peist	= denkt
18e couplet: van als	= zodra
20e couplet: voois	= wijsje

.....
 K R I T I S C H E K R O N I E K

Alsdát Uw Kronieksehrijver in de afgelopen maanden uitermate uit zijn gewone doen is geweest, hetgeen onderscheidene gewichtige oorzaken had. Het noopte hem tot een soort afschuif en uitstelsysteem van de soms meest moodzakelijke dingen.

Alsdát thans de schade en de schande van dit alles eens moet worden opgemaakt.

Uw Kroniekschrijver was bijzonder dankbaar dat zijn vriend, de Kennis de zo noodzakelijke kroniekschrijverij heeft willen waarnemen. Derhalve is de ene dienst de andere waard. Verrichtte de Kennis een uitnemende dienst, thans zal Uw Kroniekschrijver hem weer een dienst bewijzen. En wel, door een nadere exegese van diens pennevrucht.

Immers, de kennissen-dienst werd slecht gewaardeerd door het geacht lezerspubliek. Althans op èèn punt zou het door hem geschrevene geen echte historie zijn, doch voluit leugen. Ja, daarover gonsde het in de kolonie: z a k j e s g o r d i j n e n !!!, neen, dát is niet waar!! Gebleekt katoen zei de een; getweerd linnen meende een ander. Ja, maak het maar eens uit als ondeskundige op textielgebied.

Dus, geen historie.

Wel, laten we, na enig geroutineerd overwegen dan maar zeggen, dat het woord "zakjes"-gordijnen moet worden gezien in het kader van de algemene beschouwing van een idealiserend vergelijken van een bestaande toestand met de toekomstige toestand, daarbij in rekening brengend, dat het woord, als woord-op-zichzelf - vrij gekozen, en speels gebruikt, toch wel zijn dienst heeft bewezen of zal bewijzen, daar strak met des te meer dankbaarheid de afgedankte spullen vergeleken zullen worden met wat als nieuw geboden wordt.

Aldus gaat de historie verder:

In 1963 kwamen Henk van Pijkeren en J. Cnossen in de kolonie. Nadat dezen enige maanden in Monte Alegre geweest waren kwam R. Nauta. Nadat Nauta 2 maanden in de kolonie geweest was kwam in februari 1964 de fam. Jans. Nadat de Fam Jans 2½ jaar in Monte Alegre geboerd had, kwam op donderdag 25 augustus 1966 mej. J.C. Dees. En met mej. Dees zijn we dan in de eigentijdse geschiedschrijving terecht gekomen. En dan wordt het gevaarlijk.

Wat moeten we thans van juffr. Dees zeggen. Historie heeft ze reeds gemaakt door haar komst en door haar inkomste, die zeer in de smaak viel. Maar verder - we lopen niet op de historie vooruit. Dat zou onwetenschappelijk zijn. En het meest wetenschappelijke antwoord op welke vraag ook, ook op de vraag naar de historische ontwikkeling van de arbeid en het zijn hier van juffr. Dees is: ik weet het niet. Dus zetten we voor deze keer een punt.

Boek II, hoofdstuk IV : 1 en 7

HOE GOD WERKT IN DE HARTEN DER MENSEN

1. Dat de mens door het juk der zonde zo gevangen gehouden wordt, dat hij uit zijn eigen natuur naar het goede niet kan streven door begeerte of jagen door ijver, is, indien ik me niet vergis, voldoende bewezen. Bovendien is het onderscheid tussen dwang en noodzakelijkheid uiteengezet, opdat duidelijk zou zijn, dat hij, wanneer hij uit noodzaak zondigt, desniettemin vrijwillig zondigt. Maar aangezien hij, doordat hij de duivel tot slavernij wordt toegewezen, meer naar diens oordeel schijnt gedreven te worden, dan naar het zijne, blijft nog over te verklaren, van welke aard beider werk is; dan moet de kwestie opgelost worden of aan God enig aandeel in de slechte werken moet worden toegekend, waarin Hij, volgens de Schrift, in enig opzicht werkzaam is.

Augustinus vergelijkt ergens de menselijke wil met een paard, dat let op de wenk van zijn berijders. "Indien God", zo zegt hij, " 's mensen wil berijdt, dan bestuurt Hij die als een kalm en ervaren ruiter, op bedaarde wijze; Hij vuurt zijn traagheid aan, zijn al te grote snelheid bedwingt Hij, zijn uitgelatenheid en weelderigheid toomt Hij in; zijn hardnekkigheid breekt Hij, Hij voert hem op de rechte weg. Maar wanneer de duivel hem in beslag genomen heeft, dan drijft hij hem als een dwaas en dol ruiter over heg en steg, jaagt hem door kuilen, doet hem van steilten naervallen en zet hem aan tot weerspanning en woestheid."

En met die vergelijking zullen wij, daar geen betere ons voor de geest komt, tevreden zijn. Wanneer dus gezegd wordt, dat de wil van de natuurlijke mens aan de heerschappij van de duivel onderworpen is, om daardoor gedreven te worden, dan wil dat niet zeggen, dat de wil weerstrevend en zich verzettend tot gehoorzaamheid genoopt wordt (zoals wij onwillige slaven krachtens onze heerschappij dwingen onze bevelen op te volgen); maar dat hij door de begoocheling van Satan betoverd, zich noodzakelijk ter beschikking stelt om zijn gehele leiding te gehoorzamen. Want hen, die de Here de leiding van Zijn Geest niet waardig keurt, geeft Hij door Zijn rechtvaardig oordeel aan de Satan over. Daarom zegt de apostel, dat de God dezer eeuw de zinnen verblind heeft der ongelovigen, die tot het verderf bestemd zijn (2 Cor. 4:4), opdat zij het licht van het evangelie niet zien. En op een andere plaats (Ef. 2:2) zegt de apostel, dat hij (de satan) werkt in de kinderen onder ongehoorzaamheid. De verblinding der goddelozen en de schanddaden, die daaruit voortkomen, worden werken van Satan genoemd; maar toch moet de oorzaak daarvan niet buiten de menselijke wil gezocht worden, waaruit de wortel des kwaads oprijst, en waarin het fundament van Satans rijk (dat is de zonde) zijn ligplaats heeft.

7. Wellicht zal iemand zeggen, dat dit bijzondere gevallen zijn, naar wier regel men geenszins andere mag afmeten. Ik echter zeg, dat door die gevallen voldoende bewezen wordt wat ik beweër, namelijk, dat God, zo dikwijls Hij de weg wil banen voor Zijn voorzienigheid, ook in de uiterlijke zaken de wil der mensen buigt en wendt, en dat hun keuze niet zo vrij is, dat Gods wil niet over die vrijheid zou regeren. Dat uw gemoed meer gebonden is aan de leiding Gods dan aan de vrijheid uwer keuze, zal, of ge wilt of niet, deze dagelijkse ervaring u nopen te bedenken, dat in allerminst ingewikkelde zaken het oordeel en het inzicht u dikwijls ontbreekt, en in dingen, die niet moeilijk te doen zijn, uw gemoed verslapt, maar daarentegen in zeer duistere zaken zich terstond een flink plan voordoet en in grote en gevaarlijke zaken het gemoed alle moeilijkheden meester is.

En zo leg ik uit wat Salomo zegt (Spr. 20:12): "Het oor dat hoort en het oog dat ziet, de Here heeft beide gemaakt". Want ik meen, dat hij niet van de schepping spreekt, maar van de bijzondere genade van het gebruik. En wanneer hij schrijft (Spr. 21:1), dat de Here des konings hart als waterbeken in Zijn hand heeft en neigt, waarheen Hij wil, dan vat Hij ongetwijfeld in èèn soort het gehele menselijke geslacht te zamen. Want indien er iemand is, wiens wil van alle onderwerping vrij is, dan komt dit recht het meest toe aan de wil van de koning, die over de wil van anderen in zekeren zin heerschappij oefent: en als de wil door Gods hand gebogen wordt, dan zal ook de onze daaraan niet onttrokken worden.

Hierover bestaat een uitstekende uitspraak van Augustinus:

"Wanneer men de Schrift naarstig inziet, toont zij aan, dat niet alleen de goede willens des mensen, die God van slechte tot goede willens gemaakt heeft, en dan, als ze zo gemaakt zijn, tot goede werken en tot het eeuwige leven richt, maar ook die, welke de aard der wereld nog bewaren, zòin Gods macht zijn, dat Hij ze waarheen en wanneer Hij wil doet buigen, hetzij tot het verrichten van weldaden, hetzij tot het toebrengen van straffen, naar Zijn wel zeer verborgen, maar zeer rechtvaardige raad."

K O L O N I S A T I E

=====

B E G R I P

Enige tijd geleden schreven we een kort artikeltje in het Gereformeerd Gezinsblad, waarin o.m. getracht werd zuiver te schetsen wat nu eigenlijk een kolonie in Brasil is. Ook werd daarin gesproken over ons contact met de Brazilianen. En uit een boekje van H. Hach werd deze zinsnede aangehaald over de oprichting van núcleos coloniais: "dit zijn kolonisatieprojecten van grote oppervlakte waarop zich buitenlanders vestigen....., deze núcleos zijn bedoeld als voorbeelden voor hun omgeving."

Naar aanleiding hiervan werd opgemerkt, dat als groepsemigratie een zich afsluiten betekent, de Braziliaanse opzet mislukt is, daar deze immers is een voorbeeld zijn voor de omgeving.

In ons dagelijks leven in de kolonie zijn er verschillende terreinen waarop Brazilianen en Hollanders met elkaar in aanraking komen. En ik kan me voorstellen, dat sommigen hier met kritiek beginnen en zeggen: U hebt wel geschreven over contact met Brazilianen, maar niet over het feit, dat er bij dit contact wel eens een "maar" is. En dan komt men naar voren met klachten over het personeel b.v.. Naar aanleiding hiervan willen we onder bovenstaande titel iets opmerken.

In onze vacantieweek in augustus mochten we een aantal uren doorbrengen in de Bibliotheca Publica do Paraná in Curitiba. De vooruitgang en ontwikkeling van Brasil merk je, als je zoekt in deze uitstekend ingerichte en behoorlijk van studiemateriaal voorziene bibliotheek. We zochten naar boeken over de geschiedenis van Brasil en konden krijgen wat we nodig hadden.

Dat Brasil in 1500 door Pedro Alvarez Cabral werd ontdekt, zal wel bij iedereen bekend zijn. Ons interesseerde echter de vraag: wie waren de eerste kolonisten. Endaar liet men zich wel eenstemmig maar niet gunstig over uit. Men schrijft over avonturiers, losgelaten gevangenen, en gedegenereerden. En in een algemeen gebruikt geschiedenisboek lezen we deze opmerking van de Jezuiten: meer nog dan de inboorlingen moesten de Portugezen in de godsdienst onderwezen worden. Veelwijverij was vrij algemeen. Vrouwen kwamen er eerst niet uit Portugal, dus leefden

de Portugezen in poligamie met de Indiaansen. Ook moesten de Indianen slavenarbeid verrichten, maar daar waren ze ongeschikt voor. Toen werden de negers geïmporteerd, maar een pater klaagt er over, dat men deze negers wel doopte, maar geen christenen van hen maakte en dat de negers toen Afrikaanse goden op een lijn stelden met Christus. De veelwijverij werd al even genoemd, en ook de komst van avonturiers, die alleen maar snel rijk wilden worden.

De vele kinderen uit de betrekkingen van Portugezen met Indiaansen geboren, groeiden op als onwettige buitenechtelijke kinderen. In die eerste tijd werden dus Gods wetten voor huwelijk en gezin niet gehandhaafd. Er is dan ook geen bevreemding als men leest over de mensen, opgegroeid in het kolonisatietijdperk: "De regel gedurende 3 eeuwen moest wel zó zijn; een emotionele onevenwichtigheid, een innerlijke disharmonie, het ontbreken van stabiliteit, haten vol argwaan, een zich ter zijde gesteld voelen, luiheid, terneergeslagenheid, vage verlangens van terugkeer naar de kinderleeftijd, het zoeken van een vader, moederbindingen".

En ook anderen laten in hun beschrijvingen bovengenoemde gevolgen zien als de diepe groeven in de ziel van het nationale ras.

Ieder zal in staat zijn deze grondtrekken te herkennen. Bij het nadenken hierover zal men zich er voor moeten wachten hoog van hart te zijn. Want dan kent men zich zelf niet, en kan er ook nooit goed contact ontstaan.

Als men dus probeert rekening te houden met historische achtergronden zal men bepaalde dingen beter verstaan en kunnen verdragen. Dan zal er een begrip zijn en de kolonisatie vruchtbaar kunnen zijn. Maar begrip alleen is onvoldoende. Omdat we dat weten kozen we juist de schriftoverdenking van deze maand, en het gedeelte van de Institutie van deze maand. En bij getrouw voldoen aan het gevraagde daarin mogen we ook optimistisch zijn.

A. Nap.

HET BEZOEK VAN Prins PEDRO DE ORLEANS BRAGANÇA

U zult na het lezen van het opschrift misschien verbaasd vragen: wanneer heeft dat bezoek dan plaats gevonden en wie is die prins dan?

Het antwoord op de laatste vraag wordt een beetje lang.

Toen de troepen van Napoleon in 1807 Portugal binnenvielen, vluchtte de Portugese koning naar de kolonie Brazilië. Na de val van Napoleon bleef de koninklijke familie niet in Zuid Amerika, maar keerde terug naar Portugal. Alleen de kroonprins bleef in Brazilië.

De onafhankelijkheidsbeweging groeide zo snel, dat men zich in 1822 los maakte van Portugal en de kroonprins als keizer Dom Pedro I kroonde. Tot 1889 was Brazilië een keizerrijk. In dat jaar echter werd Dom Pedro II afgezet en de republiek uitgeroepen.

Prins Pedro de Orleans Bragança nu is een achterkleinzoon van de in 1889 afgezette keizer.

Niemand in de kolonie was op de hoogte van het feit, dat men deze gast kon verwachten. En toen ondergetekende even in de zuivelfabriek moest zijn, zag ik de heer Nauta aan een paar onbekenden explicaties geven. Na een korte vraag wilde ik snel verder gaan, maar Sr Eliomar, die er ook bij was, stelde met enig ceremonieel de gasten (de prins en de prinses) voor, maar door het geraas van de fabriek waren de namen onverstaaanbaar. Even later vertelde Sr Eliomar, wie de gasten waren. Samen hebben we toen geprobeerd zo goed en zoveel mogelijk van de kolonie te vertellen. Ook het maandblad kwam ter sprake en de prins vroeg, wat er op de omslag gedrukt stond. Zo was het mogelijk de basis en het streven van onze kolonie kort en principieel weer te geven. De Prinses nam een blad mee. De Prins is student in de bosbouwkunde in Frankrijk. Hij was hier voor een excursie.

A. Nap

MAGNETISME

(Vervolg van februari-nummer.)

In ons vorig artikel vertelden we U iets over magnetisme in het algemeen. In dit artikel iets meer over verschillende toepassingen.

Permanente magneten worden toegepast in o.a. rijwieldynamo's, in verschillende electro-meetinstrumenten, kompassen enz. In deze gevallen zijn ze praktisch onmisbaar. Wel zijn ze in de laatste decenniën, wat het materiaal betreft, aanzienlijk gewijzigd, aanvankelijk door toepassing van Ticonal, een door Philips toegepaste legering van ijzer met nauwkeurig berekende hoeveelheden tin, kobalt (vroeger: cobalt), nikkel en aluminium (Ti-co-n-al). Dit betekende reeds een grote verbetering. Echter bleef het materiaal kostbaar en soms moeilijk verkrijgbaar.

Van zeer groot belang was, daarom de uitvinding van ferroxdure, geen metaal, maar een keramisch produkt. Het wordt, net als aardewerk gebakken en is samengesteld uit ijzer- en bariumboxyden. Een juiste samenstelling is van groot belang voor de kwaliteit, maar minstens zo belangrijk is het "bak"proces. Verschillende magneeteigenschappen zijn bij ferroxdure aanzienlijk gunstiger dan bij de tot dusver toegepaste magneten, o.a. nemen ze minder ruimte in en verliezen ze ook na jaren nagenoeg niets van hun magnetische kracht.

Toepassingen: in kathodestraalbuizen (T.V.); in luidsprekers; in wiskoppen van bandrecorders, in grote elektrische schakelaars om vonkvoorming tegen te gaan; in microfoons; in rijwieldynamo's e.d. en in elektronische rekenmachines; verder: kleefapparaten voor mededelingborden, ijzerfilters voor olie, en op papiermachines, in speelgoederen, in magnetische "snapslotjes" voor kasten, in magnetische spanplaten voor slijpbanken, in hefmagneten voor ijzer en schroot (oud ijzer en ijzerafval).

Behalve de permanente magneten zijn er, zoals we de vorige keer al schreven, ook weekijzermagneten of wel elektromagneten. In principe zijn dit niet anders dan stukken week-ijzer, waaromheen een spoeltje van geïsoleerd metaaldraad, waar een elektrische stroom door loopt. Toepassing: o.a. de opname- en weergavekop van een bandrecorder. De band bestaat uit plastic, waarop een zeer dun metaallaagje is gespoten. Het geluid wordt nu in de microfoon omgezet in een elektrische trilling. Dit elektrische stroompje wordt door het spoeltje van de opnamekop geleid. In de kop wordt dit weer omgezet in een magnetische trilling. De zeer kleine ijzerdeeltjes van de band, die normaal kristal door elkaar liggen, worden onder invloed hiervan op een bepaalde manier gericht, krijgen een bepaald patroon. Het patroon van de band bewerkt in de weergavekop een bepaalde magnetische trilling welke omgezet wordt in een elektrisch stroompje in het spoeltje. Dit stroompje wordt versterkt en tenslotte door de luidspreker geleid, welke de elektrische trilling weer omzet in hoorbaar geluid.

Op dit elektromagnetisme berust overigens ook de werking van nagenoeg alle elektromotoren, en -generatoren.

Hierover een volgende keer.

M. Bos.

D o o r g e v e n ! !

Enige tijd geleden stuurden we een briefje door de kolonie, over de leesportefeuilles. De kranten zijn ontvangen en het eerste 3-tal no's de kolonie ingestuurd. De groepen zijn iets anders ingedeeld, omdat er enkele veranderingen waren. Maar daarom schrijven we dit stukje niet. De namen van de lezers staan immers gerangschikt in de

portefeuilles, dus hoop ik, dat U dan ook deze leesstof zult ontvangen. Het is wel nodig zich zo voorzichtig uit te drukken, want er wordt vaak geklaagd over niet-ontvangen, vergeten, op het orgel in de kerk blijven liggen enz. En er werd ook opgemerkt: sommigen hebben zoveel interesse, dat ze vergeten, dat hun medelezers ook interesse hebben.

A.N.

D e a a n k o m s t v a n M e j . D E E S

Na een zeer voorspoedige reis arriveerde op donderdagavond 25 aug. Mej Dees in de kolonie. Voorwaar een gebeurtenis, waarnaar lang was uitgezien.

Geen wonder, dat bijna iedereen van de kolonie des avonds om half negen in bittere kou naar het kerkgebouw kwam om een korte begroetingssamenkomst bij te wonen, en aldaar de Here te danken voor de behouden reis.

Op vrijdagavond werd de officiële begroetingsavond gehouden. We hopen in de komende maand hierop nog wel even terug te komen, wanneer we een wat uitgebreider artikel willen wijden aan haar aankomst en haar toekomstige werk.

Nu alvast, en vanaf deze plaats: Heel hartelijk welkom, juffr. Dees! Geve de Here U veel vreugde en zegen in dit nieuwe leven. Geve Hij een goede ingang. Geve Hij een goede samenwerking, ook wanneer we U gaarne als medewerkster aan ons blad verbonden willen zien.

Trouwens, dat was U reeds. Maar nu toch definitief, nietwaar?

R. N.

K E R K E L I J K N I E U W S

.....

VERSLAG KERKERAADSVERGADERING

12 augustus 1966.

De vergadering werd gehouden ten huize van br H. Jans.

De Praeses opent de vergadering en leest uit Gods Woord Ps 71:1-12. Daarna gaat hij voor in gebed. De notulen worden gelezen en goedgekeurd.

Ingekomen stukken:

1. Ontvangen reisattestatie van br. De Vries uit Tres Arroyos. Br De Vries is na zijn reis naar Holland dus weer in Argentinië gearriveerd. We hopen spoedig weer over en weer te corresponderen.
2. Een schrijven van Ds Los, over het beroepingswerk. Ds Los heeft enkele namen van predikanten genoemd, welke hij gesproken of geschreven heeft. Verder wilde hij nog enkele predikanten bezoeken in de a.s. vacantie. Ds Los raadde ons aan onze gedachten eens te laten gaan over een leenpredikant. De kerkeraad hoopt eerst nog tot opnieuw uitbrengen van een beroep te komen, alvorens de gemeente voor te leggen om tot een leenpredikant te komen.
3. Een voorbeeld van officiële registratie van onze Kerk. Getracht zal worden aan de hand van dit voorbeeld tot de gewenste inschrijving te komen.
4. Een schrijven van de Gereformeerde Emigratiestichting met dankbetuiging voor de ontvangen gift. Tevens hartelijke aanbeyeling om deze arbeid te blijven stemmen.

Uitgaande brieven:

1. Aan Ds Los over het beroepingswerk en een verzoek om zich met Prof. Kamphuis in verbinding te stellen, ook in verband met het beroepingswerk. De kerkeraad hoopt in deze weg nog weer tot een beroep te mogen

komen.

2. Brief naar Deputaten voor correspondentie met Buitenlandse Kerken, in Nederland over het kerkelijk leven hier ter plaatse, begeleid door een schrijven van de zendings- en evangelisatiecommissie over hun arbeid, waarvan eerder reeds op een gemeentevergadering verslag was gedaan.

Vervolgens worden de huisbezoeken besproken en nieuwe huisbezoeken geregeld.

Rondvraag: Het verven van de kerk komt weer aan de orde. Br. K. Bui-tenhuis met zijn helpsters zijn zo goed als klaar. Ze hebben wel eer van hun werk. Het eenvoudige solide kerkgebouw, reeds enige malen van binnen gelakt, was wat donker van kleur geworden. Na geverfd te zijn met lichte kleuren, is het keurig netjes geworden. We zijn bij vernieuwing weer heel blij met deze verbetering. Moge er spoedig weer een herder en leraar op de nieuwe kansel staan.

Hierna sluit de Praeses de vergadering en gaat br. Timmerman voor in dankgebed.

J. Glas.

---- Zr J.C. Dees is in goede welstand in ons midden gearriveerd. We hebben haar binnenkomst feestelijk gevierd. Ook van deze plaats willen we Zr Dees van harte welkom heten in ons midden en we hopen, dat we nog eens terugdenken aan de gesproken woorden. De attestatie werd door de Scriba ontvangen en op zondag 28 augustus afgelezen.

J. Glas.

P E R S S C H O U W

Reeds enige malen werd in deze rubriek iets vertaald en doorgegeven van de Fundamentalisten. Nu geven we iets uit "O Estandarte", het blad van de Igreja Presbiteriana Independente. Men zal duidelijk kunnen opmerken welke koers gewezen wordt. Helaas ziet de betrokken predikant niets van de grote gevaren van het eucumenisme. Roberto Vicente Cruz Themudo Lessa: "In Bossey voltrekt zich het wonder van de gemeenschap".

Na een korte inleiding wordt verteld van het verblijf aan de "Graduate School of Ecumenial Studies":

"Gedurende bijna 5 maanden hoorden ongeveer 50 studenten uit Thailand, de V.S., Holland, Kenia, Brasil en India, ja uit alle werelddelen, voordrachten van bekende moderne theologen, overspoelde men hen met problemen, werd er gestudeerd en bereidde men zich voor op groepsdiscussies over de aan de orde gestelde problemen. Elk jaar zijn de te bestuderen onderwerpen verschillend. De lopende lesgang wordt in drie delen onderverdeeld: 1. De vernieuwing van de Kerk; 2. De communicatie tussen het evangelie en de vertekende wereld; 3. Het Avondmaal in de Anglicaanse Kerk.

De eerste conferenties over de vernieuwing van de Kerk werden ingeleid door theologen van de 5 werelddelen, die historische aspecten van deze werelddelen en de aanwezigheid van de kerken in de verschillende tijdperken voor onze aandacht brachten.

Men trachtte een soort wijsbegeerte van de geschiedenis te geven, terwijl de betekenis van het getuigenis van de kerk in verschillende situaties werd getekend. Zo liet men de studenten zien, dat de hand des Heren krachtig werkt in de geschiedenis van de mensen. Die redevoeringen waren excellent en gaven ieder een wereldvisie op de kerk. De diens knecht van God moet een man van de wereld zijn met een brede blik, om diep te kunnen begrijpen de grootheid van de Heer, in Wie

hij gelooft.

.....
 Er is een zeer intens geestelijk leven in Bossey. Alle werkdagen worden begonnen met een gewijde samenkomst, elke veertien dagen geleid door weer een andere denominatie. Een kwartier voor de middagmaaltijd wordt er gebeden voor speciale actuele wereldproblemen, en voor mensen die door hun christelijk getuigen zich in moeilijke situaties bevinden. Voor de avondmaaltijd is er een dienst, dagelijks geleid door een der studenten; deze dienst bestaat uit het zingen van liederen, gebed en prediking van Gods Woord. 's Zondags is er een speciale dienst met viering van het Heilig Avondmaal, steeds volgens de liturgie van een denominatie. De godsdienstoefeningen worden gehouden in een kapel, opgetrokken in een landelijke stijl."

Nadat de schrijver gewezen heeft op de grote verschillen in leeftijd, gewoonten enz, vervolgt hij:

"Zelfs hier in Bossey is aanpassen aan elkaar niet gemakkelijk, maar het kruis van Christus kan het wonder verrichten en elke dag weer zien we, dat dit kruis en onze Meester ons verenigen en daardoor voelen wij ons leden van elkaar.

De conferentiezaal is uitgerust met moderne koptelefoons, wanneer men die opzet, hoort men het gesprokene vertaald, wanneer de spreker een taal spreekt, die de student niet verstaat. Drie officiële talen heeft het instituut: Duits, Frans en Engels. Het Engels domineert erg, hoewel het niet een van de officiële talen van Zwitserland is. Er wordt ook gelegenheid geboden belangrijke plaatsen te leren kennen. Zo bezochten wij b.v. in november de beroemde gemeenschap in Taizé, Frankrijk, een protestants klooster, waarin men deze levensvorm als een zeer ontdekkende vorm van schriftuurlijk getuigen leerde kennen. Hierover werden in Brazilië, in 't Portugees, reeds twee boeken van de leiders van Taizé gepubliceerd. Wij bezochten ook enige Geneefse industrieën met het oog op speciale studies van de geïndustrialiseerde maatschappij en ook gebouwen van de Wereldraad in die stad.

We zijn nog maar enkele weken in dit instituut, maar zijn volkomen tevreden over alles wat we tot nu toe deden. We voelen, dat zo'n stage ons geweldig helpt, bij onze moeilijke dienst, die we hebben te vervullen als Kerk van Christus in Brazilië. Niet alleen uit intellectueel oogpunt, maar ook uit geestelijke oogmerk, omdat we in Bossey een rustiger leven hebben, en dus, waarom zouden we dat niet zeggen, meer gelegenheid voor gebed, meditatie en voor gemeenschap met God.

De studiebeurs van de Wereldraad van Kerken is beschikbaar voor alle predikanten en studenten van de Igreja Presbiteriana Independente en ook voor kadmensen, die interesse hebben, door bemiddeling van de ASTE; slechts het presenteren van een "curriculum vitae" en het beheersen van een der drie officiële talen van het Instituut is nodig."

A.N.

 --- Wegens plaatsgebrek deze keer geen "Verenigingsnieuws"
 --- Wegens tijd- en regengebrek komt het Weeroverzicht in het nummer van de volgende maand.

R.N.

...---ooo000ooo---...

BERICHT AAN DE ABONNEES IN HOLLAND

Wegens de sterk gestegen kosten, zijn wij genoodzaakt in het vervolg de maandbladen per zeepost naar Holland te verzenden. Uiteraard zal deze maatregel enige vertraging in de ontvangst ten gevolge hebben.

Redactie.